

BULI DI MALAYSIA: KRISIS SENYAP DI SEBALIK STATISTIK DAN VIRAL MEDIA

Nur Aliya Qistina Binti Asyraf & Mohd Yusof Zulkefli

Fakulti Komunikasi dan Pengajian Media, Universiti Teknologi Mara (UiTM) Shah Alam, 40450 Shah Alam, Selangor

Emel: yusofzulkefli@uitm.edu.my

Pada 18 Julai 2023, Dewan Rakyat dimaklumkan bahawa ribuan kes buli direkodkan dalam sistem disiplin sekolah setiap tahun, namun angka sebenar dipercayai jauh lebih tinggi kerana banyak kes tidak dilaporkan. Kenyataan ini membuka satu persoalan besar. Sejauh mana seriusnya masalah buli di Malaysia dan mengapa ia terus berulang walaupun pelbagai langkah telah diambil?

Realitinya, data terkini menunjukkan pola yang semakin membimbangkan. Pada 24 April 2024, Kementerian Pendidikan Malaysia mendedahkan bahawa sebanyak 4064 kes buli direkodkan sepanjang tahun 2023. Daripada jumlah ini, sebahagian besar melibatkan pelajar sekolah menengah berusia antara 13 hingga 17 tahun. Walaupun angka ini sudah tinggi, pakar pendidikan percaya jumlah sebenar mungkin lebih besar kerana mangsa sering memilih untuk berdiam diri.

Laporan media sepanjang tahun 2024 turut menguatkan kebimbangan ini. Pada 12 Mei 2024, Berita Harian melaporkan peningkatan kes buli siber yang melibatkan penghinaan berterusan di media sosial seperti TikTok dan Instagram. Kes ini menunjukkan bahawa buli tidak lagi terhad kepada ruang fizikal sekolah, sebaliknya berlanjutan ke alam digital tanpa had masa. Seterusnya, pada 5 Jun 2024, Harian Metro melaporkan beberapa kes buli fizikal di sekolah berasrama penuh yang melibatkan penderaan oleh pelajar senior terhadap junior, sekali gus mencerminkan budaya hierarki yang masih berakar dalam sistem asrama.

Beberapa kes yang tular memberikan gambaran lebih jelas tentang realiti sebenar. Pada 21 Februari 2023, satu laporan media mendedahkan kes seorang pelajar perempuan di Selangor yang mengalami kemurungan serius selepas menjadi mangsa ejekan berpanjangan. Dalam kes berasingan, pada 3 November 2024, satu video yang memaparkan kejadian buli di sebuah sekolah berasrama menjadi viral di media sosial dan mencetuskan siasatan polis. Rakaman tersebut menunjukkan bagaimana keganasan boleh berlaku dalam tempoh yang lama tanpa campur tangan segera.

Kajian akademik juga mengesahkan kesan mendalam buli terhadap kesihatan mental. Satu kajian yang dijalankan oleh Universiti Kebangsaan Malaysia pada tahun 2022 mendapati bahawa mangsa buli mempunyai risiko yang jauh lebih tinggi untuk mengalami kemurungan dan kebimbangan sosial. Selain itu, laporan oleh UNICEF Malaysia pada tahun 2020 menunjukkan bahawa hampir satu daripada tiga pelajar pernah mengalami buli dalam pelbagai bentuk, termasuk fizikal, verbal dan siber. Dapatan ini menunjukkan bahawa buli bukan isu terpencil tetapi fenomena yang meluas dalam kalangan pelajar.

Apa yang lebih membimbangkan ialah kesan jangka panjang terhadap mangsa. Pakar kesihatan mental menyatakan bahawa trauma akibat buli boleh berlarutan hingga dewasa, termasuk kesukaran membina hubungan sosial dan masalah keyakinan diri. Dalam beberapa kes yang dilaporkan media antara tahun 2023 hingga 2025, terdapat mangsa yang mengalami kecenderungan mencederakan diri akibat tekanan berterusan. Situasi ini menunjukkan bahawa buli bukan sekadar isu disiplin, tetapi isu kesihatan mental yang serius.

Analisis terhadap laporan media dan kes mahkamah juvana menunjukkan bahawa faktor penyumbang kepada buli adalah kompleks. Antara faktor utama termasuk tekanan rakan sebaya, pengaruh persekitaran keluarga, serta budaya yang menormalisasikan penghinaan sebagai jenaka. Dalam banyak kes, pembuli tidak melihat tindakan mereka sebagai kesalahan serius, manakala mangsa pula takut untuk melaporkan kerana bimbang akan dibalas atau tidak dipercayai.

Media memainkan peranan penting dalam mendedahkan isu ini kepada masyarakat. Penyebaran video dan laporan berita telah membantu meningkatkan kesedaran awam dan mendorong tindakan pihak berkuasa. Namun begitu, terdapat juga kebimbangan bahawa penyebaran kandungan sensitif tanpa kawalan boleh menambah trauma kepada mangsa. Oleh itu, pengamal media perlu lebih beretika dalam pelaporan dengan memastikan identiti mangsa dilindungi dan fokus diberikan kepada pencegahan serta pendidikan masyarakat.

Bukti daripada data rasmi, laporan media dan kajian akademik menunjukkan bahawa buli di Malaysia sedang berada pada tahap yang membimbangkan. Walaupun angka yang direkodkan sudah tinggi, realiti sebenar mungkin lebih besar daripada yang dilaporkan. Tanpa pendekatan yang lebih tegas dan menyeluruh, termasuk penglibatan sekolah, keluarga, media dan masyarakat, masalah ini akan terus berulang. Buli bukan sekadar perbuatan individu, tetapi cerminan kegagalan kolektif dalam melindungi golongan muda daripada trauma yang berpanjangan.